

BERNARD VAN ORLEY

of de Rafaël van het Noorden

Pieter Bruegel kennen we allemaal. Dat kan helaas niet gezegd worden over Bernard van Orley (1487-1541), een veelzijdige beeldend kunstenaar uit Brussel die al eeuwen in Bruegels schaduw sluimert. Een schitterende overzichtstentoonstelling in BOZAR past daar nu eindelijk, en voor het eerst, een serieuze mouw aan.

Sophie Lauwers, hoofd tentoonstellingen bij BOZAR, is zichtbaar trots wanneer ze over de tentoonstelling vertelt. “Van Orley is inderdaad niet bekend bij het grote publiek. Maar er loopt wel een rechte lijn tussen hem en Bruegel. Eén van Van Orley's leerlingen was Pieter Coecke van Aelst, in wiens atelier Bruegel het vak leerde. Van Orley was een belangrijk figuur in de renaissance en werkte onder meer voor machtige en kunstminnende vrouwen als Margaretha van Oostenrijk en Maria van Hongarije.

men in de Sint-Goedelekathedraal in Brussel en ontwerpen van wandtapijten, de meest luxueuze producten uit die tijd. Daarnaast ging hij ook op zoek naar een nieuwe beeldtaal. Bijvoorbeeld in zijn portretten van machthebbers. Zijn manier van afbeelden zou trendsettend worden, en eeuwenlang bepalen hoe het portret er moest uitzien. Het was dan ook niet voor niets dat zijn tijdgenoot Albrecht Dürer hem de ‘Rafaël van het Noorden’ noemde. Een groot compliment.”

Topje van de ijsberg

“We vatten de tentoonstelling van Van Orley op als onderdeel van een tweeluik. We brengen ook een scherp beeld van wat er op grafisch vlak allemaal gebeurde in Bruegels tijd. Wat we van Bruegel kennen, is immers maar het topje van de ijsberg. We zien heel duidelijk dat de productie in die tijd verder bouwt op de traditie van de Vlaamse Primitieven, zoals Van Eyck, Van der Weyden enzovoort. Als ik naar hun werken kijk, dan krijg ik gewoonweg kippenvet, zo virtuoos zijn ze!

Bovendien confronteren we in de tentoonstelling het oude werk met dat van de hedendaagse kunstenaars Anouk De Clercq. Zij maakt video's en geluidsinstallaties. Paul van Nevel komt concerner in de tentoonstelling. Hij is wereldberoemd geworden met zijn Huelgas Ensemble en heeft recent een boek uitgebracht over de link tussen het landschap en de muziek van de Vlaamse polyfonisten. Ik weet nu al dat het een fenomenale tentoonstelling wordt, mede dankzij de begeleiding van en de bruiklenen uit het Louvre, de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, de Koninklijke Bibliotheek, enzovoort.”

> [Bernard van Orley, de weg naar Bruegel, 20/2-26/5, bozar.be](https://www.bozar.be) →

Je zou hem zonder de minste overdrijving ‘de Steve Jobs van onze contreien’ kunnen noemen.

In die tijd was Brussel één van de grote Europese kunstcentra. Op de Koudenberg – twee stappen van het Paleis voor Schone Kunsten en het Koninklijk Paleis – bevond zich één van de meest tot de verbeelding sprekende en weelderige paleizen van het vasteland: de residentie van keizer Karel V. En hier was Van Orley kind aan huis. Je zou hem zonder de minste overdrijving ‘de Steve Jobs van onze contreien’ kunnen noemen. Waarom? Omdat hij onophoudelijk op zoek was naar nieuwe vormen en dragers voor zijn kunst. Van zijn hand zijn niet alleen een heleboel schilderijen, maar ook een aantal adembenemende glas-in-loodra-

Bernard van Orley, Portrait of Doctor Joris van Zelle-Royal Museums of Fine Arts of Belgium Brussels © RMFAB F. Maes

Bernard van Orley Exclusieve nocturne in BOZAR

Bernard van Orley had één van de grootste ateliers uit zijn tijd en speelde een fundamentele rol in het Brusselse artistieke leven in de eerste helft van de 16de eeuw. Daarom vormt hij een belangrijke schakel tussen de Vlaamse Primitieven en Pieter Bruegel de Oude. Met deze tentoonstelling over Van Orley heeft Brussel een langverwachte wereldpremière te gast. Voor het eerst worden de werken van Van Orley uit alle hoeken van de wereld samengebracht in één tentoonstelling, op de plek waar ze ooit ontstonden. Een historische kans om deze Brusselse meester te (her)ontdekken.

Ga mee met vtBKultuur!

Op **donderdag 7 maart** kun je met vtBKultuur een exclusief bezoek brengen aan deze tentoonstelling. Een mooie toegangsprijs, inleiding en gegidste rondleiding zijn inbegrepen. Op vtbkultuur.be/nieuws ontdek je welke vtBKultuur-groep uit jouw buurt deze uitstap op de agenda heeft staan.

Proef jij in 2019 ook van cultuur?

Na het jaar van de 'Vlaamse Meesters' in 2018, pakt vtBKultuur in 2019 uit met een nieuw jaarthema: Smaak! De 150 verschillende vtBKultuur-groepen in Vlaanderen en Brussel zullen in 2019 dus heel wat smakelijke activiteiten programmeren: theatervoorstellingen met een culinaire invalshoek, muzikale picknicks, lekkere rondleidingen langs interessante plekken, boeiende lezingen over bourgondische onderwerpen... Hou onze activiteitenkalender in de gaten op vtbkultuur.be/activiteiten!

15% korting Met vtBKultuur naar 'Het Zwanenmeer'

Meer dan een eeuw na zijn creatie, is 'Het Zwanenmeer' nog steeds het meest gedanste en voor velen ook het mooiste ballet ter wereld. Een onsterfelijk sprookje over liefde en de eeuwige strijd tussen licht en duisternis, gesymboliseerd door de zwarte en witte zwanen, Odile en Odette. Meer dan honderd artiesten en een symfonisch orkest brengen de liefde tussen prins Siegfried en prinses Odette tot leven. 'Het Zwanenmeer' is ongetwijfeld één van de meest romantische verhalen die ooit op muziek zijn gezet. Dit meesterlijke stuk bevat alle rijke elementen van het romantische ballet uit de 19e eeuw, en is een hoogtepunt van de klassieke dans zoals we die vandaag kennen. Prima Donna Events brengt 'Het Zwanenmeer' eind april naar Antwerpen, Vorst en Gent.

Zo werkt het!

Als lid van VAB en vtBKultuur geniet je een **korting van 15%** voor 'Het Zwanenmeer'. Boek je tickets via primadonnaevents.be/vtbkultuur of 070/345.345 (€ 0,30/min) met codewoord 'vtBKultuur' en profiteer van jouw korting.

WIN

Een duoticket voor 'Het Zwanenmeer'

1895 werd een mijlpaal in de balletgeschiedenis, dat jaar werd namelijk 'Het Zwanenmeer' in een bewerkte uitvoering van de befaamde choreografen Petipa en Ivanov en van een bekende componist opgevoerd. Dé klassieker der klassiekers was ontstaan. Ballet zou nooit meer hetzelfde zijn. **Over welke bekende componist hebben we het? A. Mozart B. Tchaikovsky C. Ravel**

Zo neem je deel

Surf naar vab.be/wedstrijd en geef het juiste antwoord op bovenstaande vraag. Je maakt kans op een duoticket voor de voorstelling op woensdag 24 april in Stadsschouwburg Antwerpen en een duoticket voor de voorstelling op 27 april in Vorst Nationaal.

vtBKultuur heeft zo'n 150 lokale afdelingen die jaarlijks ongeveer 2500 activiteiten organiseren in heel Vlaanderen. Ook in jouw buurt. Alle informatie vind je op vtbkultuur.be

Voor meer informatie over onze afdelingswerking: surf naar vtbkultuur.be, mail naar info@vtbkultuur.be of bel 03/224.10.52.

VAB-leden zijn automatisch lid van vtBKultuur.

Colofon vtBKultuur

Medewerkers: Roel Daenen, Sara Heynrick
Grotehondstraat 44, b 1/1, 2018 Antwerpen
tel. 03/224.10.56 | info@vtbkultuur.be
vtbkultuur.be